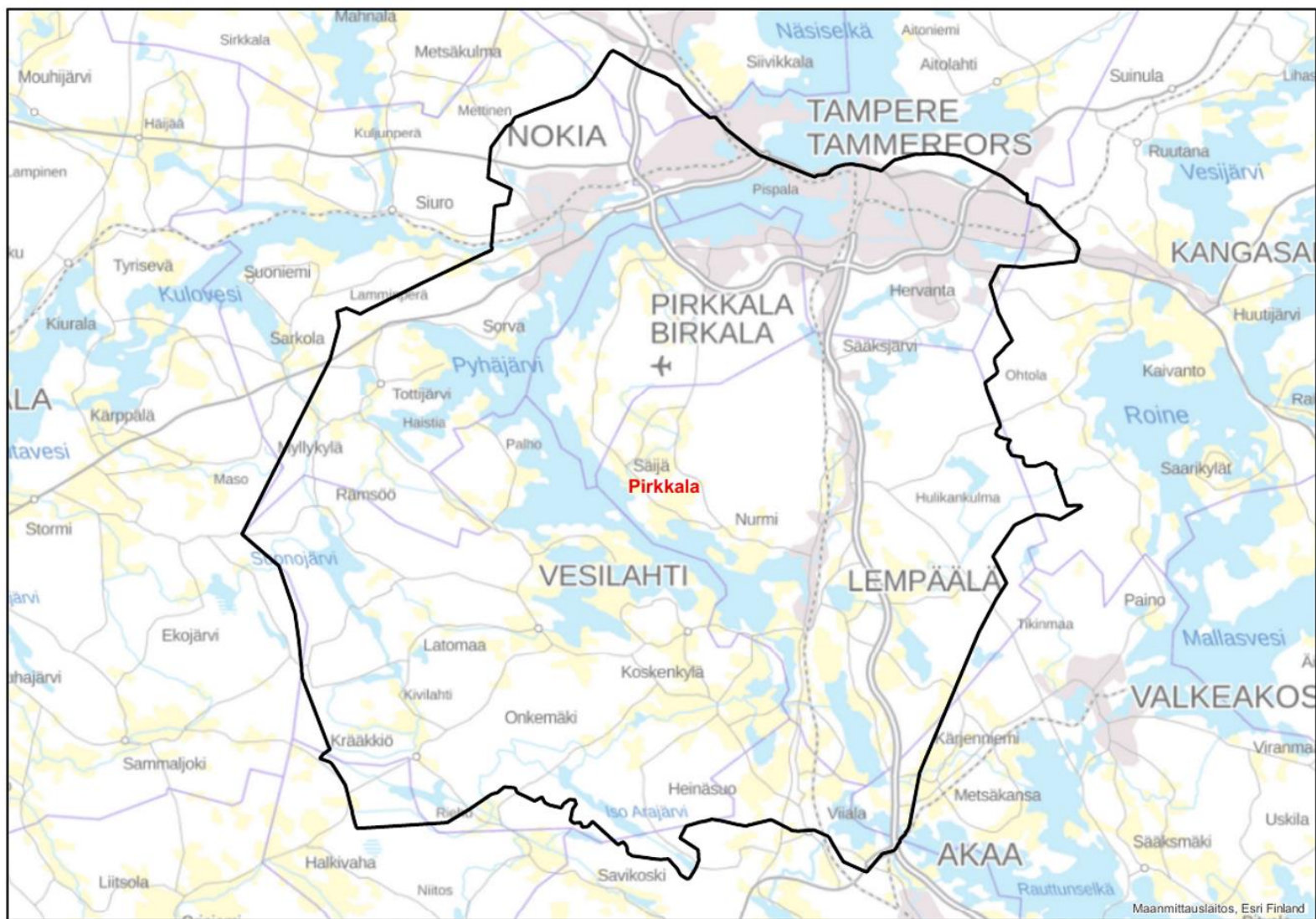

* Pirkkalan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031

Ismo Kolari 8.12.2021

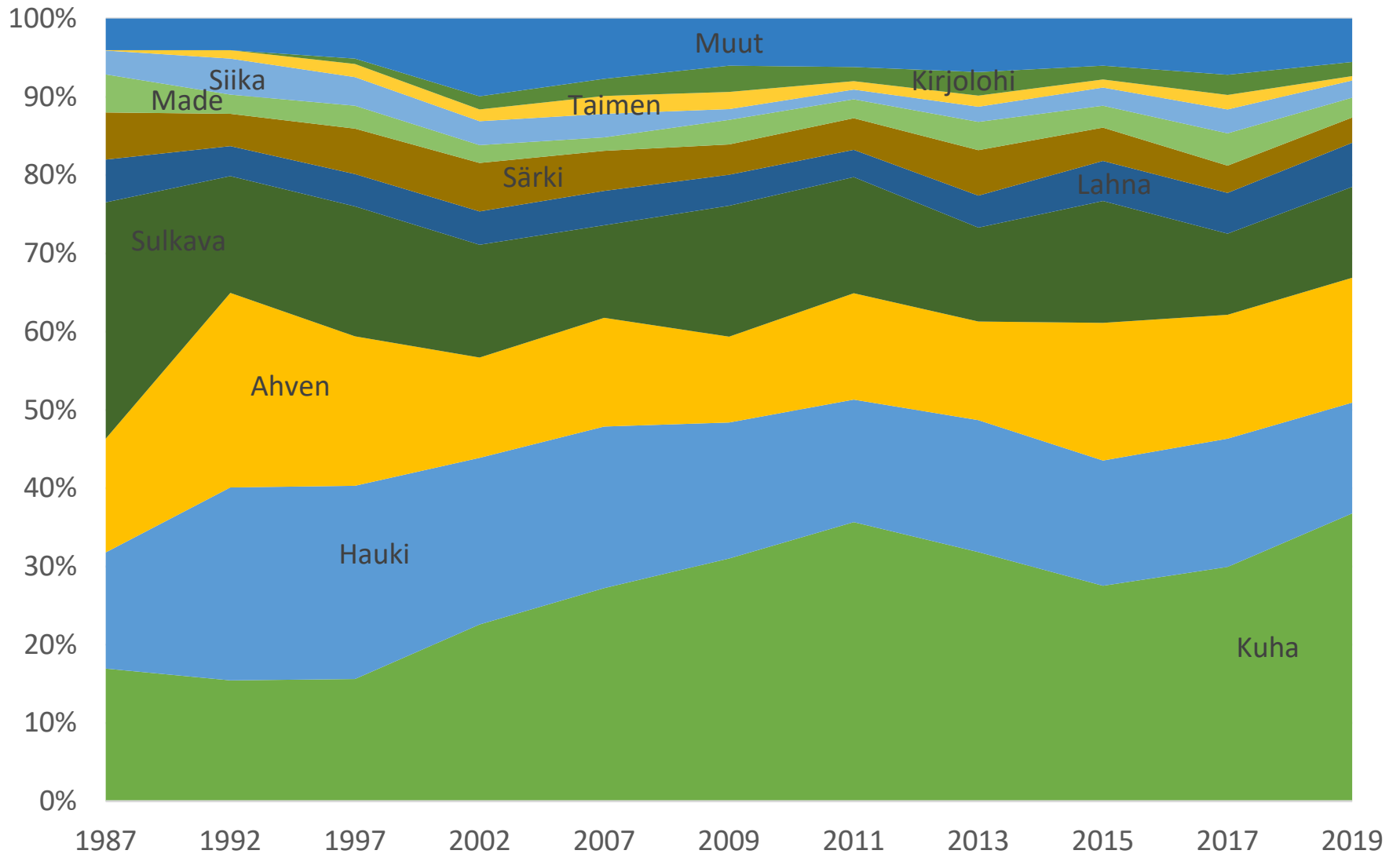

* Pirkkalan kalatalousalue
Suunnitelmassa keskitytään reittiveteen

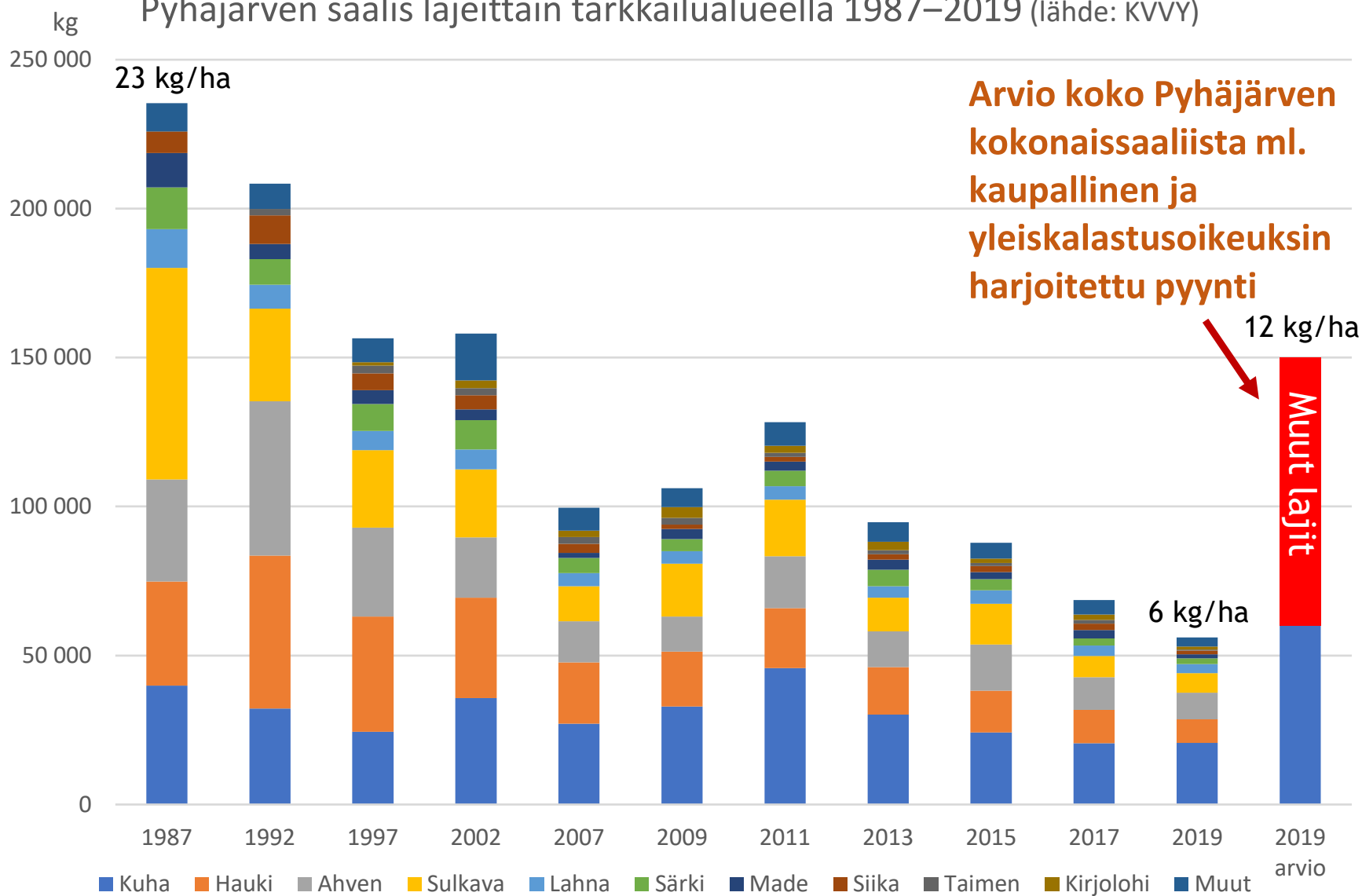
* Kalakantojen ja kalastuksen tila Pyhäjärvellä

Seuraavissa kuvissa esitetyt kalastus- ja saalistiedot perustuvat pääasiassa KVVY:n suorittaman velvoitetarkkailun tuloksiin

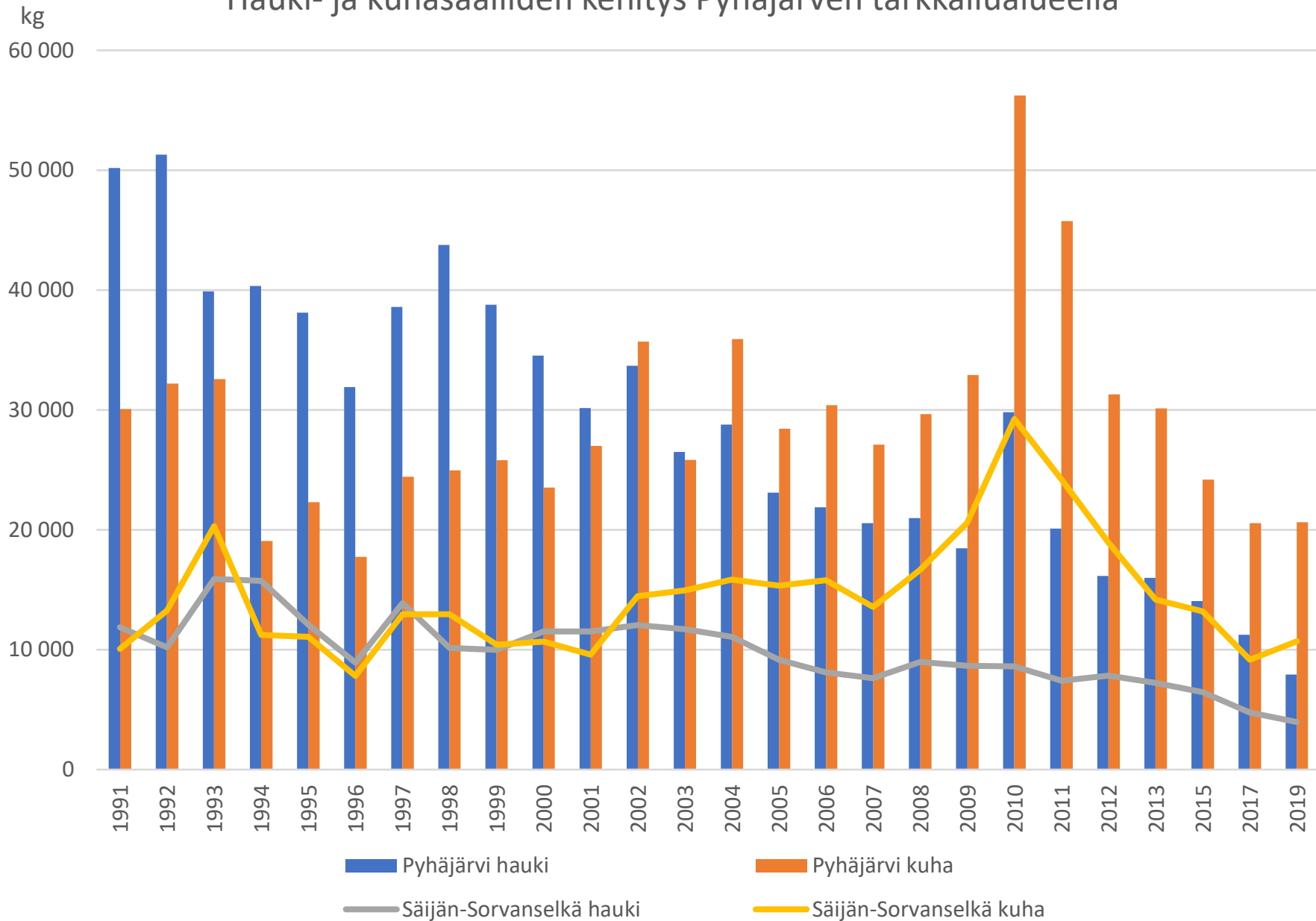
Saaliin lajiosuudet Pyhjärven tarkkailualueella vuosina 1987–2019

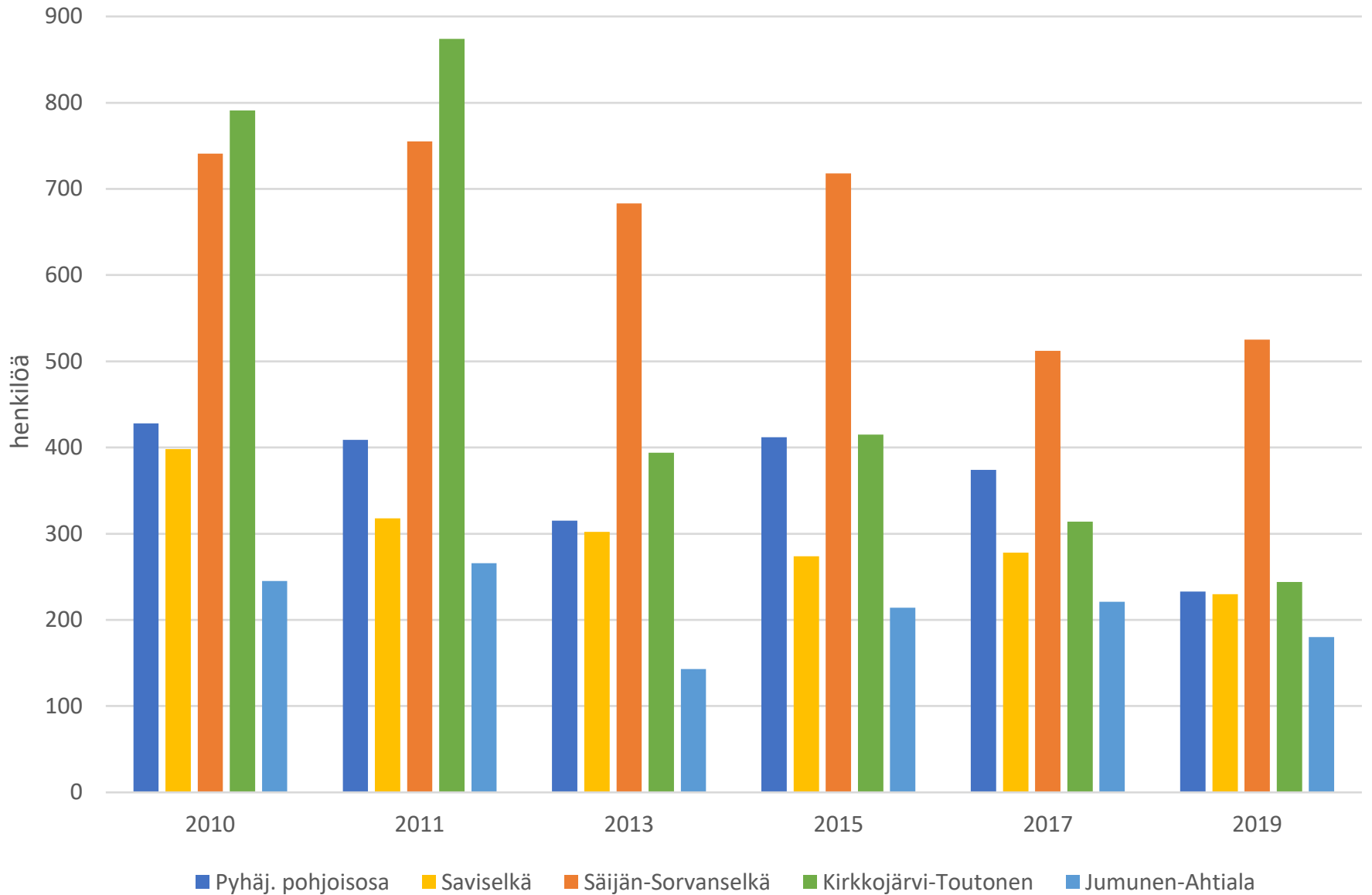
Pyhäjärven saalis lajeittain tarkkailualueella 1987–2019 (lähde: KVVY)

Hauki- ja kuhasaaliiden kehitys Pyhäjärven tarkkailualueella

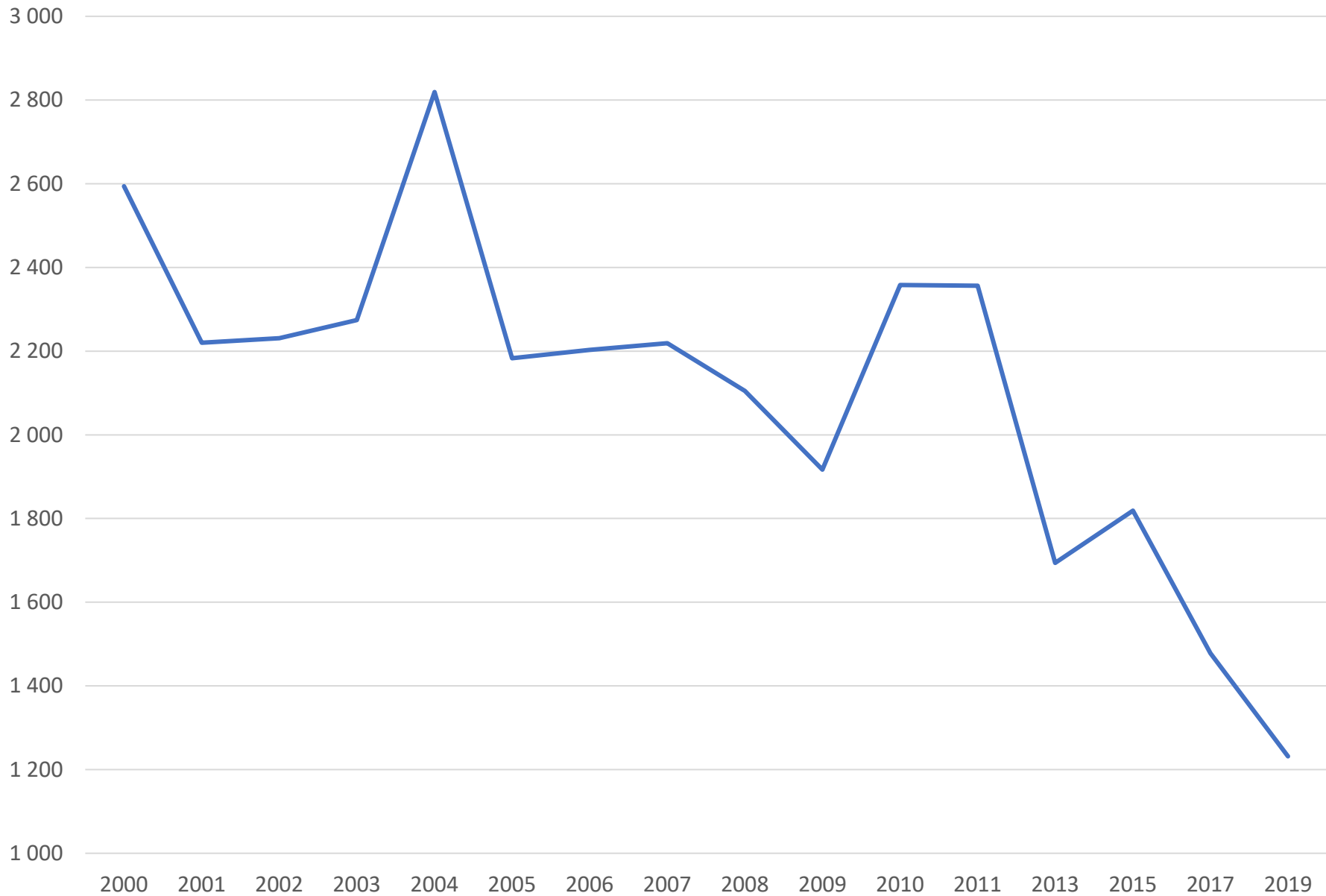

Omistajan luvalla kalastaneiden määrä reittiveden viidellä osa-alueella

Omistajan luvilla kalastaneet reittivedellä Akaa-Tampere

Lähde: KVVY, velvoitetarkkailuraportit

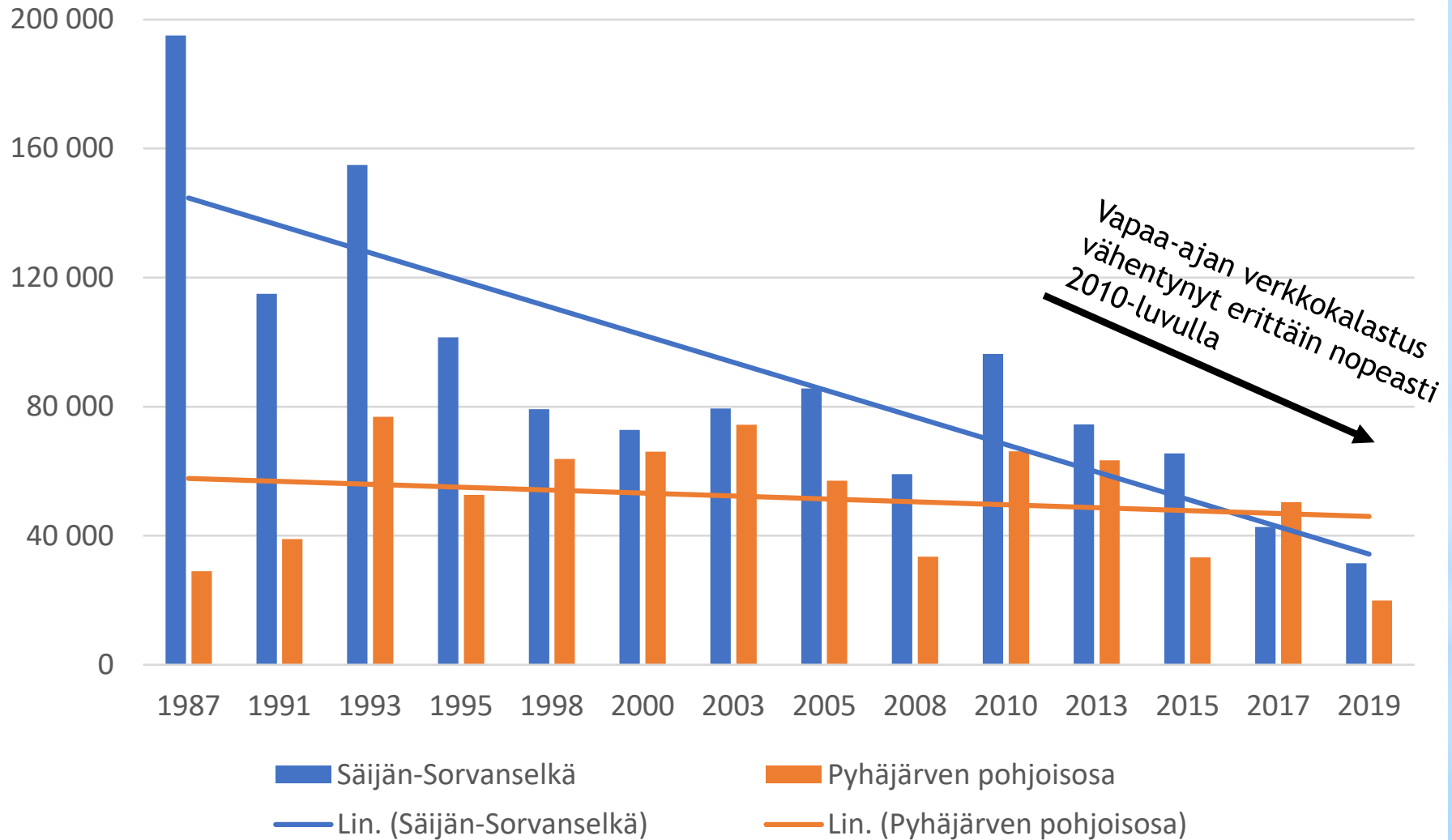

Vapaa-ajan verkkokalastus on romahtanut 2010-luvulla

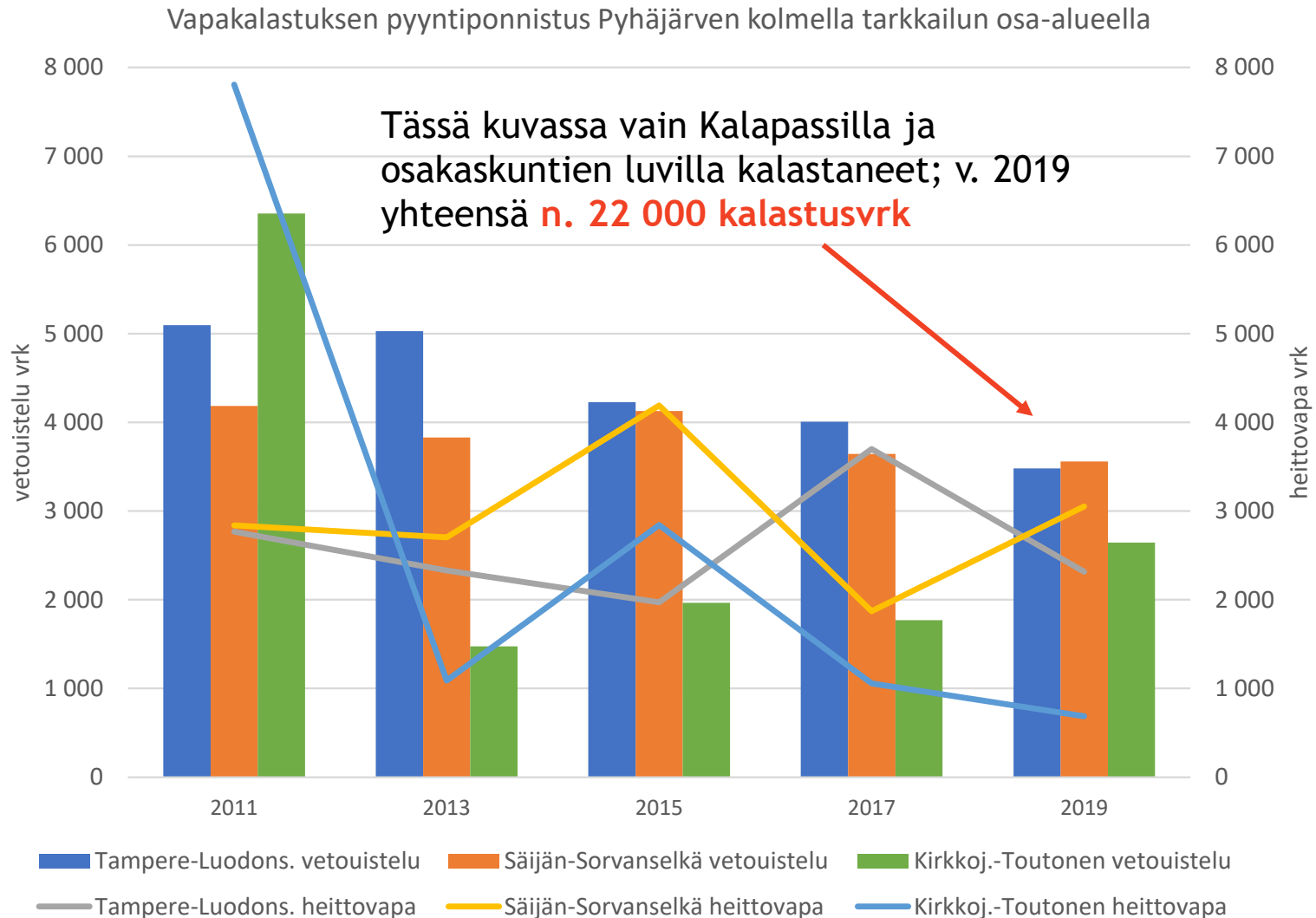
Pyydysvuorokaudet >39 mm verkoilla Pyhäjärven kahdella osa-alueella 1987-2019

Kaupallinen pyynti puuttuu pääosin

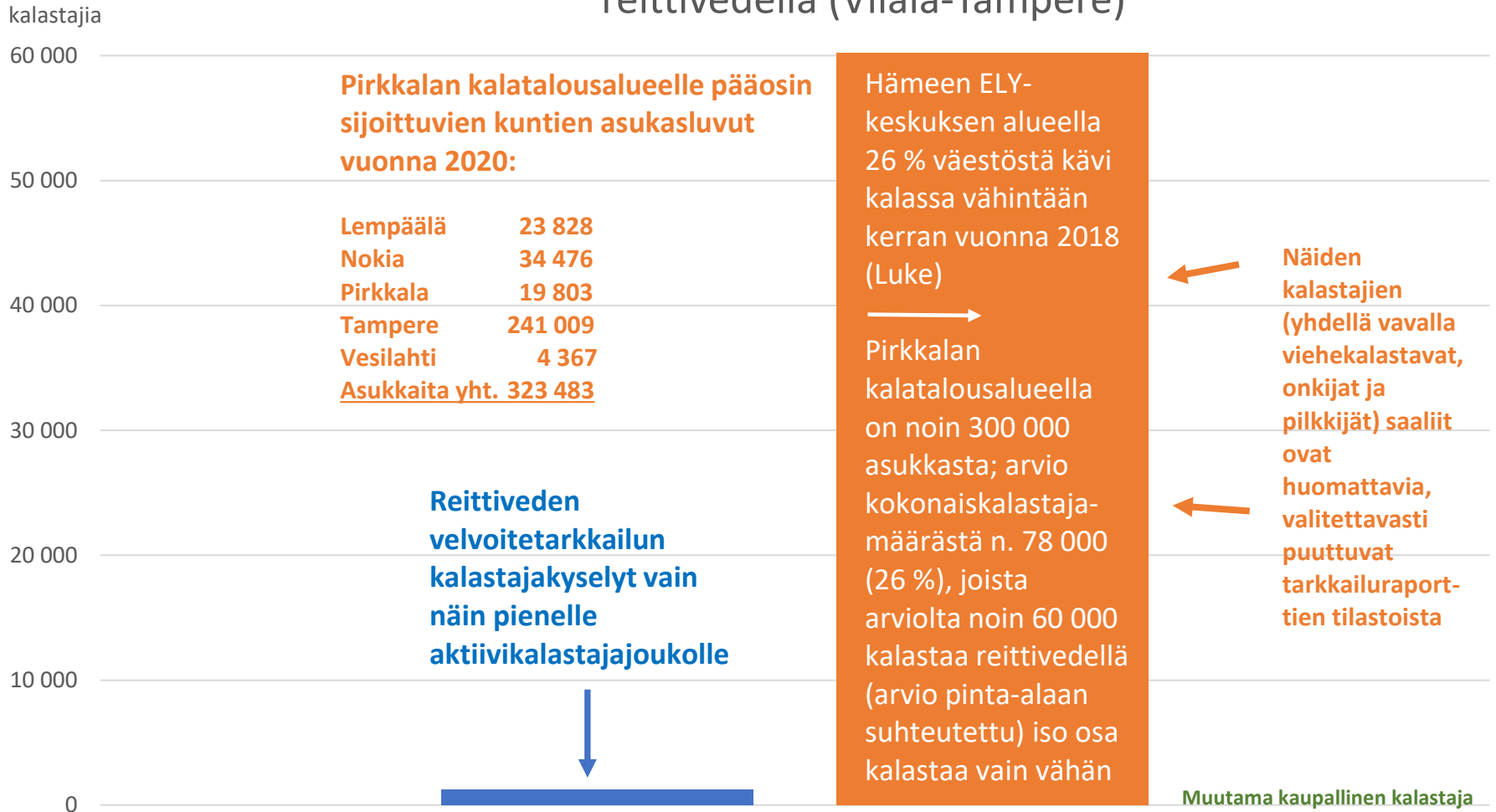

Vapapyynnissä ei isompia muutoksia 2010-luvulla

Kalapassi-lupien ostoa vähensi jonkin verran kalastonhoitomaksu, jolla pääosa 18–64-v viehekalastajista nykyään kalastaa; Pirkkalan ktalla n. 100 000 kalastusvrk (Luke 2019), lisäksi huomattava määrä alle 18-v ja 65-v täyttän. viehekalastusvuorokausia

Kalastajat Pirkkalan kalatalousalueella ja Pyhäjärven-Vanajaveden reittivedellä (Viiala-Tampere)

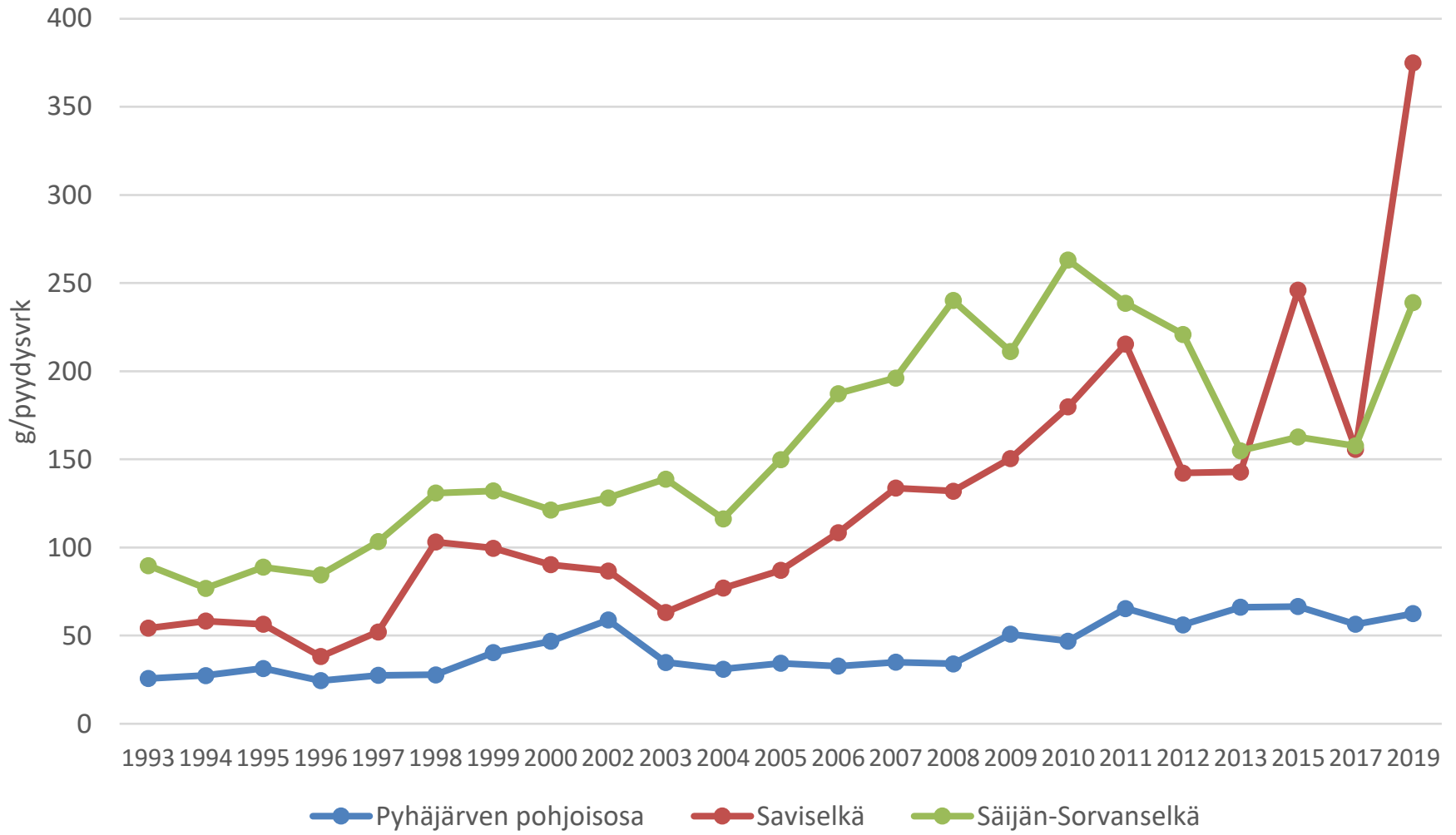
■ Omistajan luvalla kalastaneita reittiveden tarkkailualueella Viiala-Tampere vuonna 2019

■ Kalastajia kaikkiaan reittivedellä Viiala-Tampere noin

Vapaa-ajankalastuksen kalansaaliit omistajan luvilla Pyhäjärven tarkkailualueella

	2011		2013		2015		2017		2019		Keskiarvo 2011-2019	
	kg	osuus	kg	osuus	kg	osuus	kg	osuus	kg	osuus	kg	osuus
Siika	1 618	1 %	1 806	2 %	2 045	2 %	2 100	3 %	1 224	2 %	1 759	2 %
Muikku	161	0 %	94	0 %	193	0 %	243	0 %	93	0 %	157	0 %
Harjus	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Taimen	1 363	1 %	1 365	1 %	931	1 %	1 274	2 %	329	1 %	1 052	1 %
Järvilohi	337	0 %	314	0 %	171	0 %	390	1 %	37	0 %	250	0 %
Kirjolohi	2 332	2 %	2 834	3 %	1 522	2 %	1 764	3 %	1 003	2 %	1 891	2 %
Kuore	536	0 %	423	0 %	475	1 %	270	0 %	1 023	2 %	545	1 %
Hauki	20 096	16 %	15 983	17 %	14 046	16 %	11 250	16 %	7 925	14 %	13 860	16 %
Salakka	34	0 %	15	0 %	6	0 %	344	1 %	0	0 %	80	0 %
Sulkava	19 002	15 %	11 346	12 %	13 676	16 %	7 928	12 %	6 519	12 %	11 694	13 %
Lahna	4 504	4 %	3 863	4 %	4 497	5 %	2 554	4 %	3 153	6 %	3 714	4 %
Pasuri	786	1 %	1 037	1 %	973	1 %	877	1 %	432	1 %	821	1 %
Ruutana	26	0 %	6	0 %	76	0 %	91	0 %	4	0 %	41	0 %
Säyne	1 624	1 %	754	1 %	575	1 %	742	1 %	343	1 %	808	1 %
Särki	5 202	4 %	5 514	6 %	3 715	4 %	2 392	3 %	1 823	3 %	3 729	4 %
Karppi	261	0 %	105	0 %	896	1 %	65	0 %	41	0 %	274	0 %
Suutari	2 158	2 %	1 559	2 %	812	1 %	1 186	2 %	561	1 %	1 255	1 %
Sorva	382	0 %	1 049	1 %	473	1 %	256	0 %	128	0 %	458	1 %
Toutain	1 233	1 %	690	1 %	462	1 %	635	1 %	295	1 %	663	1 %
Ankerias	394	0 %	383	0 %	175	0 %	107	0 %	156	0 %	243	0 %
Made	3 061	2 %	3 428	4 %	2 458	3 %	2 824	4 %	1 415	3 %	2 637	3 %
Kuha	45 754	36 %	30 126	32 %	24 192	28 %	20 561	30 %	20 641	37 %	28 255	32 %
Ahven	17 457	14 %	11 959	13 %	15 461	18 %	10 863	16 %	8 955	16 %	12 939	15 %
Kiiski	0	0 %	48	0 %	8	0 %	0	0 %	0	0 %	11	0 %
Yhteensä	128 321	100 %	94 701	100 %	87 838	100 %	68 661	100 %	56 100	100 %	87 124	100 %
Särkikalat	35 211	27 %	25 940	27 %	26 159	30 %	16 981	25 %	13 298	24 %	23 518	27 %
Lohikalat	6 347	5 %	6 836	7 %	5 337	6 %	6 075	9 %	3 709	7 %	5 661	6 %

Kuhan yksikkösaalis harvoilla (> 39 mm) verkoilla kalastustiedustelujen kokonaispyyntiponnistus- ja saalisarvion perusteella

Trofeeluokan kuha talviverkosta Pyhäjärvestä v. 2016, 11,54 kg, 96,5 cm. Kuva Teuvo Koskisen.

* Reittiveden kuhakanta on vahvistunut merkittävästi; kalastus on ollut kestävä, normikuhien ohella suurkuhia ui pinnan alla

* Käyttö- ja
hoitosuunnitelman
tavoitteet ja
keskeisiä
toimenpiteitä

- * Katkaistaan kalastuksen vähenemiskehitys.
- * Lisätään ja monipuolistetaan pyyntiä sekä kohdennetaan sitä petokalojen ohella entistä enemmän myös siikaan, mateeseen ja särkikaloihin.
- * Kaupalliset kalastajat pystyvät hyödyntämään reittivettä ja kalastoa riittäväällä pyydysmäärillä ja uusilla pyyntitavoilla niin, että kalastus on taloudellisesti kannattavaa kohdistuen moniin eri kalalajeihin ja täplärapuun. Tämä lisää lähikalan tarjontaa valtioneuvoston kotimaisen kalan edistämishjelman tavoitteiden mukaisesti.

- * Tarjotaan vetovoimaisia ja helposti saavutettavia kalastuskohteita paikallisille kotitarve- ja virkistyskalastajille, kauempaa alueelle saapuville ulkopaikkakuntalaisille loma-asunnon omistajille sekä koti- ja ulkomaalaisille kalastusmatkailijoille ja heille palveluja tarjoaville elinkeinonharjoittajille.

Päätavoitteet

* Joustava
lupapolitiikka

* Järkevä
kalastuksen
sääntely

* Suunnitelmalliset
kalavesien
hoitotoimenpiteet

* Aktiivinen
kalastusharrastuk-
seen innostaminen

* **Lähtökohdat tavoitteiden
saavuttamiseksi**

- * Kuhan pyyntiä voidaan lisätä vain rajoitetusti, muiden lajien pyyntiä enemmän.
- * Pyhäjärven–Vanajaveden reittivedellä ei ole kalastuslain 13 §:n tarkoittamalla tavalla kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvia vesialueita.
- * Myöskään kalatalousalueen pienvesiä ei voida luokitella kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuviksi alueiksi niiden rajallisen koon takia.

- * Vesialueiden omistajat hoitavat lupajärjestelyt kaupalliseen kalastukseen suunnitelmakaudella nykykäytännön kaltaisella tavalla.
- * Lupajärjestelyjä kehitetään entistä joustavammaksi ja lisätään vuoropuhelua vesialueiden omistajien, kaupallisten kalastajien ja kalatalousalueen välillä.

* Kaupallinen kalastus

- * Pienin poikkeuksin periaatteessa kaikki kalatalousalueen vesistöt ja vesialueet soveltuvat hyvin kalastusmatkailutoimintaan.
- * Rantojen läheinen vyöhyke asuntojen ja kesämökkien edustalla sekä alueet, joilla on liikkumis- tai kalastusrajoituksia, eivät sovellu toiminnalle ainakaan kokovuotisesti.

- * Kalaisa reittivesi ja sijainti väkirikkaalla alueella, joka tarjoaa matkailijoille monenlaisia virikkeitä, luo kysyntäpotentiaalia erilaisille kalastusohjelmalveluille, jotka lisäävät alueen matkailullista kokonaisvetovoimaa.

* Kalastusmatkailu

- * Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueita pyritään edelleen laajentamaan tekemällä sopimuksia kalastusoikeuden haltijoiden kanssa.
- * Yhtenäislupaun lisätään tarpeen mukaan uusia lupavaihtoehtoja, kuten rajoitetumman vapamäärän lupa.

- * Palvelujen parantaminen; veneluiskat, parkkipaikat, tulipaikat, kalastuslaiturit jne; kuntien huomioitava vesille pääsy kaavoituksessa.
- * Suunnitelmalliset kalavesien hoitotoimenpiteet.
- * Yhtenäislupien myynti ja informaatio.

* Vapaa-ajankalastus

* Luonnonkantojen turvaaminen ja vahvistaminen;
*kalastuksensäätely;
virtavesikunnostukset;
haukihanke;
säännöstelyn kehittäminen; veden laadun parantaminen (hajakuormituksen pienentäminen, rakennushankkeissa vesiensuojelutoimet jne.)*

- * Istutuslajit: ankerias, hauki, harjus, jokirapu, järvitaimen, järvilohi, karppi, kirjolohi, kuha, made, peled-siika, planktonsiika ja toutain.
- * Pyhäjärveen ei kuhaa, muikkua ja peled-siikaa.

* Kalavesien hoito- ja istutukset

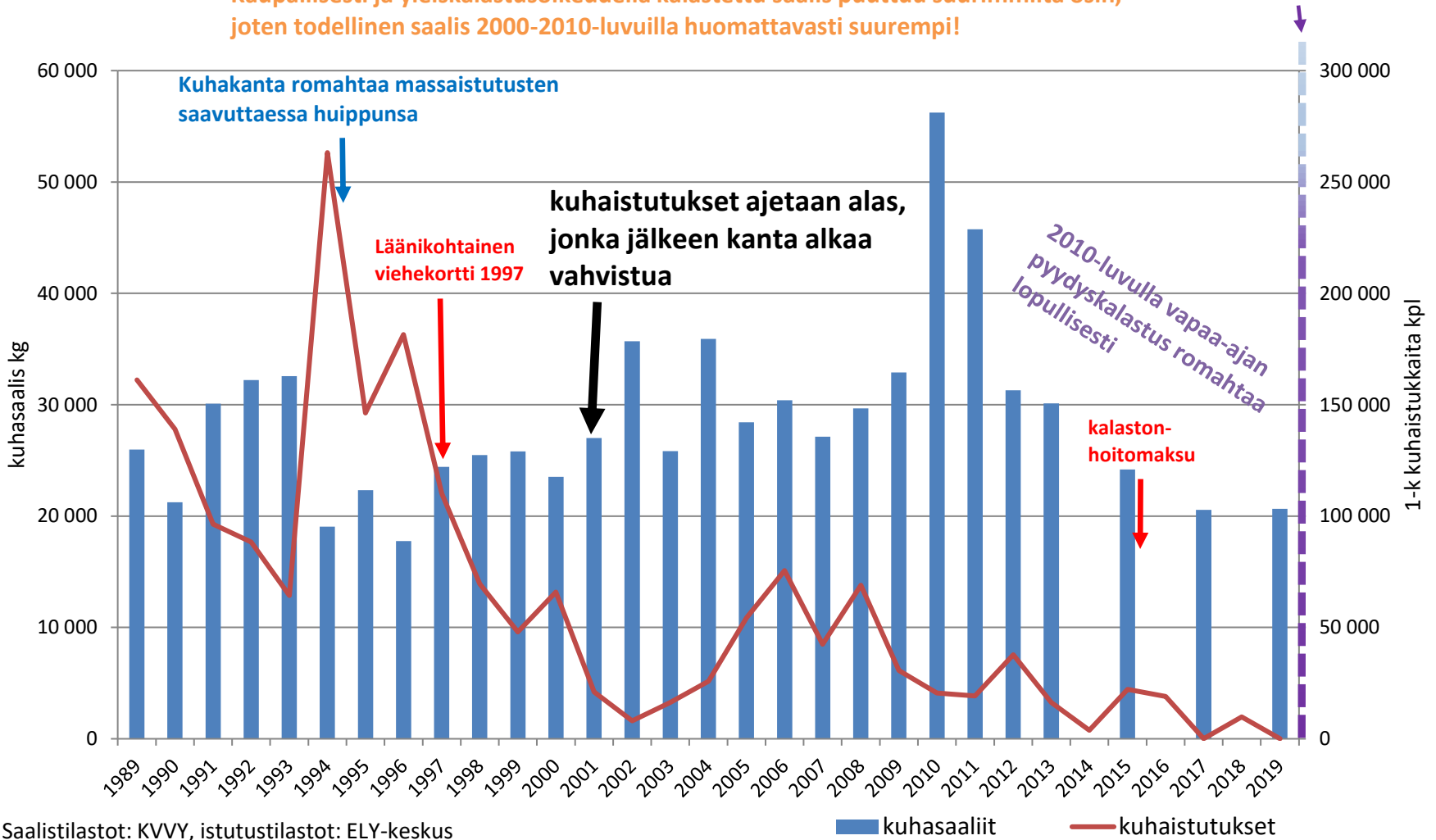
* Täyteen vesilasiin ei sovi enää lisää vettä; Pyhäjärven kuhakanta voimistui turhien istutusten lopettamisen jälkeen

Pyhäjärven (12 161 ha) kuhaistutukset ja -saaliit 1989-2019

Kalastustiedustelujen kuhasaaliit esitetty velvoitetarkkailualueelta, 10 107 ha

Kaupallisesti ja yleiskalastusoikeudella kalastettu saalis puuttuu suurimmilta osin, joten todellinen saalis 2000-2010-luvuilla huomattavasti suurempi!

Arvioitu koko Pyhäjärven nykyinen saalistaso n. 60–70 tn (5-6 kg/ha) ml. kaupall. ja yleiskal. oik. kalastus

*Kuhaistutukset jäihin

Kuhanistutuskielto Pyhäjärveen ensi vuodesta alkaen;

- Pidetään huolta alkuperäisten kuhakantojen geneettisestä perimästä
- Kitketään pois turha ravintokilpailu
- Hukkasijoitusten välttäminen; varoille parempaakin käyttöä

- * Jokirapukantojen elvyttäminen parhaissa kohteissa
- * Täpläravun poisto pienvesistä, jos muun Suomen pilottihankkeista hyviä kokemuksia

- * Tehokas täpläravun pyynti reittivedessä
- * Täpläravun ja rapuruton leviämisen estäminen; jatkuva tiedotus ja asennekasvatus
- * Pyhäjärven pohjoisosan täplärapukannan seuranta

- * Hahkalanvuolteen ja Luodon saaren rauhoituspiirit; tarvittaessa uusia kalastuskieltoalueita
- * Pyhäjärven pohjoisosan pyydyskalastuksen rauhoitusalueita jatketaan; Viinikanlahdelle 3 vavan kiintiö ja 3 kalan vrk-kiintiö kirjolohisaaliille koskien myös yleiskalastusoikeuksia
(= mahdollisuus ottaa 90-93 kpl kirjolohia/kk/vapakalastaja!, ei kovin tiukka rajoitus)

- * Kuhanpyynti Pyhäjärvellä vähintään 50 mm verkot, solmuvälisuositus kuhan talvipyyntissä väh. 55 mm
- * Siianpyynti väh. 40 mm verkot 1.6.–15.8. > 8 m syvänealueella sekä 1.10.–31.12. < 5 m, Pyhäjärven pohjoisosa 45 mm läpi vuoden
- * Matalista rantavesistä ahventa ja särkikaloja tiheämmillään verkoilla, esim. 1 verkko; osakaskunnan harkinnan mukaan
- * Muikunpyynti max 25 mm verkot.

* Kalastuksensääntely

Huom! Sääntelyä ei naulattu kiinni 10-vuodeksi; tarvittaessa voidaan tehdä muutoksia suunnitelmakaudella

* Koska pyydyskalastus on romahtanut, lupien myöntämistä syytä helpottaa ja innostaa kalastukseen

* Tammerkoscilla kalastuksen salliminen lähempänä voimalaitospatoja kuin laki sallii

* Suositellaan, että yli 70 cm pituiset kuhat vapautetaan

* Kuokkalankoskilla ja Haihunkoskella kalastuksen salliminen yhdellä yksihaaraisella väkäsettömällä koukulla taimenen syysrauhon aikana, jos haittavaikutuksia ei ilmene

* **Kalastuksensääätely**

- * Osakaskunnat ja Tampereen kaupunki vastaavat kalastuksen järjestämisestä ja kalavesiensä hoidosta
- * Seuranta hyvä tehdä pienvesillä resurssien mukaan
- * Purovesikohteiden kunnostaminen; kohteesta riippuen esim. mäti-istutuksia tai olemassa olevan kannan elinympäristön parantamista (mm. Kyynioja)

- * Osakaskuntien yhdistämisiä; isommat yksiköt vahvempia toimijoita; laajemmat kalastusalueet
- * Pikkujärvet tärkeitä kohteita mökkikalastajille, myös erikoiskohteina ja esim. ison hauen paikkoina

* Pienvedet

Seuranta tärkeää

- * Velvoitetarkkailu muodostaa rungon
- * Kuhakannan seuranta tehostetaan
- * Kokonaissaaliiden selvittäminen
- * Rapuseuranta
- * Taimenmerkintöjä
- * Muita erilliselvityksiä tarpeen mukaan

Kalastuksen- ja edunvalvonta

- * Kalastuksenvalvonnassa yhteisvalvonta toimivaa, jatketaan
- * Vaikuttaminen ja lausunnot mm. ympäristöhankkeissa
- * Kalatalousalueen yleisavustus saatava vastaamaan kalastuspainetta ja varojen kertymää

 Muuta

- * Aktiivinen viestintä; tiedotus monisuuntaista, myös kalatalousalueen suuntaan jäseniltä ja kalastajilta
- * Omistajakorvausten jakaminen, tarvittaessa voidaan muokata jakoperusteita

- * Hyytelösammaleläin levinnyt nopeasti, seurantaa ja toimenpiteitä, riskien minimointi lajin leviämisestä Pyhäjärveltä muualle
- * Kalatalousalue ja sen jäsenet vastaavat suunnitelman toimeenpanosta; sidosryhmät tekevät oman osansa

* Muuta

* Kiitoksia